

Släktforskardagarna i Köping 23-25 augusti 2013

Av Tor Eriksson, Örebro

Släktforskardagarna äger årligen rum någonstans i Sverige. I år var turen kommen till Köping med Västra Mälardalens Släktforskare som huvudarrangör. På lördagen och söndagen stod mässan öppen för allmänheten. Jag fick skjuts hemifrån Västhaga, så jag behövde endast bära min packning en kortare bit. Den utgjordes av en Roll-up, en gul bordsduk av papper, en samling böcker, en karta och några påsar Vicks blå.

Finnsam deltog som en av bortåt sextio utställare; de höll till i Ullvihallen, Köping Arena. Det är en gammal idrotts hall. Vår monter var placerad bakom Sveriges Släktforskarförbunds monter, där man rundade ett hörn för att komma till oss. Eftersom vi dessutom höll till nära ingången till en av salarna var det många besökare som hittade till oss. Jag fick hjälp att bära min last till Finnsams marknadsplats. Här installerade jag mig. Roll-upen spändes upp, duken klipptes till och lades på bordet, skålen med Vicks blå fylldes, böckerna och kartan lades fram. Sedan var jag redo att ta emot första besökaren. Under tiden hade Gunnar Larsson, från Fjärdhundra och Jon Bodin, från Säter anlänt för att hjälpa till att bemanna montern. Gunnar hade även med sig en hel del egna böcker, som han tänkte sälja under helgen.

Köping, porten till Bergslagen, hade som tema för årets släktforskardagar *Bergslagen och Järnet*. Temat kändes naturligt, då Köping ligger i början av Bergslagen, men även i slutet, där det mesta av det tillverkade järnet vägdes ut och lastades ombord på fartygen som fraktade ut Bergslagens järn i världen. Kring motivet *Bergslagen och Järnet* hölls en serie föredrag. Ing-Marie Pettersson-Jensen stod för ett av dem. Hon är verksamhetschef för kulturmiljöer och museer i Norbergs kommun. På söndagen berättade hon om *Norberg och järnet: Bergsmännen och den medeltida industrialiseringen*. Det var ämnet för hennes doktorsavhandling i arkeologi som hon disputerade på tidigare i år.

Totalt hölls över tjugo föredrag under de två dagarna som mässan var tillgänglig för allmänheten. Anförandena var fyrtiofem minuter långa och ägde oftast rum parallellt i två olika lokaler. Den TV-kände professorn och forskaren Dick Harrison var årets huvudföreläsare. I den stora aulan med plats för fyrahundra personer, fick han en helt egen tid både på lördagen och söndagen. Det behövdes för han fyllde aulan båda dagarna. Alla anförandena var i Ullvigymnasiet, där även maten serverades. Promenadvägen var ungefär etthundra meter mellan de båda byggnaderna.

Inne i Ullvihallen, Köping Arena, där utställarna fanns, var två lokaler. I det större rummet, där Finnsam höll till, fanns över trettio förevisare. Då räknar man egentligen antalet montrar, men eftersom en del utställare delade montrar var antalet förevisare högre. I vår sal kunde vi bl.a. se Örebro Släktforskare, Östgöta Genealogiska Förening och mycket långväga utställare i form av Lappmarkens Släkt- och Bygdeforskare.

Förstås var det även skillnad på storlek och storlek. Finnsams marknadsplats var enbart 4 kvm, medan Släkt- och Bygdeforskarföreningen ENGELBREKT hade en mycket större sådan helt för sig själv. Här hälsade jag på min gode Finnsam-vän, Gustav Gustavsson, som hade följt med från Norberg. Bland förevisarna fanns även de som mer handfast erbjöd hjälp i de genealogiska studierna, som t.ex. Ancestry, Arkiv Digital och olika avdelningar av DIS (Datorhjälp I Släktforskningen). Arkiv Digital var dessutom huvudsponsor den här gången.

Utanför utställningshallen passerar några besökare till och från föreläsningbyggnaden

Vi hade delat upp besättningen av Finnsams monter, så under lördagen var jag, Gunnar och Jon där. Under söndagen hade jag hjälp av Gunnar, Kenneth Norrgrann och Helena Söderlund, båda från Västerås. Första dagen stod jag mest stilla vid vårt bord, men den andra dagen kunde jag gå runt lite mer. Lördagen var som sagt en hektisk dag för oss. Folk strömmade in i utställningshallen. Många kom fram till oss för att få veta lite mer om skogsfinnar. Det kom ungefär dubbelt så många besökare under den första dagen som under den andra. Fördelen med söndagen blev ju att vi fick mer tid att prata med kunderna, vilket vi hade mindre möjligheter till under lördagen. Sammanlagt sökte sig över 6000 personer hit till Köping, vilket var nytt besöksrekord för detta evenemang.

Den geografiska spridningen på våra kunder var stor; en del kom från Orsa Finnmark, andra från Värmland, några från Medelpad, några från Tiveden. Vi märkte bl.a. att det vore bra med en lista över kontaktpersoner i olika områden. Listan kan man då ta fram när t.ex. någon frågar efter lämplig person i Medelpad att kontakta.

Våra gäster tog för sig av Vicks blå och köpte böcker och skrifter. Totalt sålde vi för ca 4500 kronor under helgen. Försäljningen var ungefär lika stor båda dagarna, trots att det alltså var många fler kunder på lördagen. Finnsam fick enbart en del av intäkterna. Åt Finnsam såldes elva *Segerstedts samling*. En del böcker var Mauds, t.ex. några ex. av Richard Gothes *Från trolldomstro till kristendom*. Åt Maths sålde vi via beställning. Jag hade med mig bläddrexemplar av Mauds avhandling *Den skogsfinnska kolonisationen i Norrland* och Petrus Nordmanns avhandling *Finnarne i mellersta Sverige*. Visningsex. av Maths karta *Skogsfinnska bosättningar...* hade jag också med mig. En handfull kartor såldes under helgen.

Jon Bodin och Gunnar Larsson pratar med besökare vid Finnsams monter

På bordet lades även ut de senaste numren av *Finnmarken förr och nu*. Det kunde ju passa bra vid *Porten till Bergslagen*. Många frågade efter artiklar om olika byar i Bergslagen, så intresse fanns verkligen, även om vi bara sålde ett exemplar. Av Maud Wedins häfte *Skogsfinnarna i Skandinavien* såldes nästan fyrtio stycken på svenska. Skriften låg även i en engelsk och en finsk version på bordet, men dessa föll inte alls våra gäster i smaken. Nu finns inte så många häften kvar på svenska, så det måste ske en nytryckning ganska snart. Den svenska versionen går ju åt som smör vid sådana här tillfällen.

Eftersom människor skrev upp sig på beställningslistor för vissa skrifter och kartan blev det lite extraarbete för mig när jag kom hem. Det var ju viktigt att se till att t.ex. Maths fick rätt uppgifter på vem som hade beställt vad. Jag skulle även se till att intäkterna blev rätt fördelade, då Maud skulle ha en del, Finnsam en del och jag själv en del. Många ex. av skriften *Skogsfinnarna i Skandinavien* var nämligen sådana som jag själv hade beställt och betalt tidigare från *Finnskogarna.com*. Så visst innebär det en del extraarbete och en hel del ansvar för mig att medverka på sådana här mässor. Men det är ju så himla roligt, så jag ser redan fram mot nästa gång.

Besökarna samlas vid Riksarkivets monter

Med transporten till och från Köping hade jag tur. Båda dagarna fick jag skjuts av mina vänner ända fram till dörren, så jag slapp bära bagaget något längre stycke. Under lördagen hann jag gå bort till Ullvigymnasiet för att äta den lunch som serverades. Söndagen blev betydligt lugnare. Kenneth och jag hälsade på i ett par montrar inför Finnsams höstkonferens 2014 i Södermanland. Som åhörare på en föreläsning hann jag även lyssna till Kalle Bäck, professor i historia vid Linköpings Universitet. Det är aktuellt att anlita honom som föredragshållare på höstkonferensen i Södermanland nästa år. Jag ville höra hur han var som talare, och han gjorde ett mycket positivt intryck på mig.

Jan Myhrvold från Norge skymtades i marknadsvimlet. Vi började prata om nästa års Släktforskardagar. De är i Karlstad sista helgen i augusti. Värmlands Släktforskarförening fanns på plats i Köping för att informera om den kommande mässan. Under Finnsams höstkonferens möte i Järvsö ett par veckor senare utsågs jag till ansvarig person för Finnsams medverkan i Karlstad nästa år. Vid det tillfället hoppas jag att jag kan få hjälp av Finnsams medlemmar i Värmland att bemanna vår plats. Jag kan lova att ingen av de som var med och arbetade för Finnsam den här helgen i Köping ångrade sig utan alla verkade vara mycket nöjda och belåtna. Det är ju viktigt att visa att Finnsam finns och var gör man det bättre än på sådana här stora expon. Sedan är det ju så roligt att träffa människor som är så intresserade av vilka skogsfinnarna var, hur de levde och vilka spår som finns kvar idag. Kort sagt, det här är verkligen en aktivitet som tilltalar mig och som jag trivs så bra med.

Som kontaktperson för Finnsam i Köping vill jag passa på att tacka Gunnar, Jon, Kenneth och Helena för att de hjälpte till att bemanna vår monter denna helg, den 24-25 augusti 2013.